

Шило Вероніка,

студентка I курсу

Бердянського економіко-гуманітарного коледжу

Бердянського державного педагогічного університету

Наук. керівник: **Т.В. Дурнєва**, викладач (БЕГК БДПУ)

МОВА, ЛІТЕРАТУРА Й МАТЕМАТИКА

Актуальність. Математика, мова й література займають значне місце в житті сучасного суспільства, а це означає, викликають до себе величезний інтерес. Актуальність обраної теми продиктована необхідністю зруйнувати стереотип полярності цих наук і довести наявність між ними тісної взаємодії. Достатньо лише побачити за словом число, за сюжетом формулу і переконатися, що мова й література існують не тільки для філологів і літераторів, а математика – не тільки для математиків.

Ступінь досліджуваності проблеми. Пошук та вивчення художньої літератури з обраної теми. Розв'язання задач, аналіз отриманих результатів.

Мета і методи дослідження. Доведення існування зв'язку мови й літератури з математикою.

Сутність дослідження. Наука і мистецтво поєднує прагнення до пізнання і творчості. Вони належать до людської цивілізації, а тому збагачують одне одного. Розум і душа, інтелект і натхнення, математика і поезія – це два крила нашої долі, які несуть нас до щастя. Вони не можуть не захоплювати своєю витонченістю і красою. Недарма відомий математик О. Казанцев сказав: «Математика – пісня розуму». Факти життя свідчать, що математика і поезія – давні союзниці. Ще пушкінський геній визнавав: «Натхнення потрібне в поезії, як і в геометрії». А згодом стверджував: «Натхнення в геометрії необхідне, як і в поезії». Помінявши місцями науку і творчість, поет підкреслив їх рівноправність перед натхненням. Правоту цього твердження виявляють поетичні рядки видатних математиків і математичні передбачення ліриків [1, с.102]. Факти із життя видатних вчених-математиків, які б пов'язували їх з літературою і, навпаки – славетних літераторів із математикою:

- Гіпотеза про походження арабських цифр вперше була висловлена О. С. Пушкіним.

- Дочка відомого поета Байрона Ада Лавлейс була автором першої мови для обчислювальних машин.

- Шарль Перро, автор «Червоної шапочки», написав казку «Кохання циркуля та лінійки».

- Англійський математик Дж. Сільвестер написав сонет «Небесна муза», який присвятив першій російській жінці-математику Софії Ковалевській.

- Говорять, що кузен Жуля Верна математик Анрі Гарсе зробив на прохання письменника обчислення для його роману «Із Землі на місяць», які обґрунтували можливість міжпланетної подорожі, якщо снаряду відразу буде надано початкової швидкості 11 км/с і ці математичні викладки внесені в текст роману.

- Прочитавши казку Льюїса Керролла «Аліса в країні чудес», англійська королева так захопилася нею, що наказала принести їй усі книжки чарівного казкаря. Якими ж були здивування та розчарування, коли їй принесли книжки, на кожній сторінці яких рясніли формули і незрозумілі терміни. Королева не знала, що автор «Аліси» Льюїс Керролл був математиком Чарлзом Латуїджем Доджсоном [3, с. 25].

Багато видатних вчених-математиків були глибокими шанувальниками художнього слова, а дехто з них навіть досяг успіхів у галузі художньої літератури. Багато вчених, починаючи з Евкліда й аль-Хорезмі, збагачували науку способами розв'язування різних рівнянь. Серед них і великий таджицький учений і поет Омар Хайям, що винайшов геометричний спосіб розв'язування кубічних рівнянь. Омара Хайяма знають як поета, філософа, математика, фізика, астронома, а також творця поетичної форми – рубаї (чотири рядки, лише три з яких рифмуються між собою). Маленьку книжечку віршів Омара Хайяма знають і шанують на батьківщині поета, у сусідніх країнах і цілому світі. Вона переходить із рук в руки, примушує людей замислитися та сперечатися про щастя, життя, злагоду. І хоча сучасники Омара не вважали заняття поезією серйозною справою, проте вірші Хайяма читають і досі [2, с. 64].

Основні висновки. За допомогою наведених прикладів, нам вдалося знайти спільне у літературі і математиці — це два могутніх знаряддя пізнання світу, частиною якого є й сама людина. Будь-яка книга відкриває свої таємниці тій людині, яка вміє дивитися й бачити, тій, яка вміє дивуватися і сприймати щось нове, тій, яка вміє сама здобувати знання й шукати відповіді на запитання, що цікавлять. Математику, мову й літературу можна назвати протилежними. Це грані одного й того ж процесу – творчості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про математику і математиків. Висловлювання видатних діячів минулого і сучасного/ Упор. Е. М. Кіро, А. С. Зоря. – К.: Рад. школа, 1981.
2. Бородін О. І., Бугай А. С. Біографічний словник діячів у галузі математики. – К.: Рад. Школа, 1973.
3. Конфорович А. Г. Колумби математики. – К.: Рад. школа, 1982.